

ACTIEBIJEENKOMST NATIONALE COALITIE FINANCIËLE GEZONDHEID

Op 30 november vond de actiebijeenkomst van de Nationale Coalitie Financiële Gezondheid plaats. Koningin Máxima, erevoorzitter van SchuldenlabNL en demissionair Minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen Carola Schouten waren aanwezig, net als een jaar geleden, toen de NCFG officieel werd gelanceerd.

De NCFG is een samenwerkingsverband tussen bedrijven en organisaties die de financiële gezondheid van huishoudens in Nederland willen verbeteren. En dat is hard nodig, want 1 op de 5 Nederlanders heeft problematische schulden.

In het afgelopen jaar hebben meer dan 40 bedrijven zich aangesloten. Een mooie ontwikkeling, want 'werkgevers kunnen veel betekenen als het gaat om schuldenproblematiek', vertelt Ingrid Thijssen, bestuurslid van SchuldenlabNL en voorzitter VNO-NCW, tijdens haar inleiding. 'De bedrijven zijn er bovendien zelf ook bij gebaat; werknemers met schulden zijn vaker ziek en functioneren minder goed.'

Terugblikken en vooruit kijken

Nu de NCFG het tweede jaar ingaat, is het tijd om terug te kijken op de behaalde resultaten en vooruit te kijken. Ook is dit het moment om het voorzitterschap over te dragen. Vertrekkend voorzitter Hans Honig, CEO Deloitte, is trots op de beweging die in gang gezet is. En op de unieke samenwerking tussen private en publieke partijen. 'Financiële gezondheid is essentieel voor een gezonde en veerkrachtige samenleving', benadrukt hij. 'Maar: zonder bereik geen impact.' Dat bereik gaat de goede kant op: met de ruim 40 bedrijven die zijn aangesloten, krijgen meer dan 660.000 werknemers toegang tot diverse schuldhulpinterventies. En meer bedrijven willen zich aansluiten. Het bereikdoel van 1 miljoen komt dus in zicht.

Nu is het tijd om op te schalen. Daarom wordt vandaag de Nationale Actieagenda gelanceerd, met verschillende actiepunten. Het afgelopen jaar was ook leerzaam. 'Lessons learned' zijn onder andere dat er meer duidelijkheid moet komen naar de deelnemende bedrijven: wat bieden we? Maar ook: wat verwachten we van ze, en is er echt commitment op bestuursniveau? Dat laatste is belangrijk, benadrukt Honig: 'Dat is de echte verankering van deze coalitie.'

NCFG in de praktijk: interview met partners

Een aantal NCFG-partners wordt geïnterviewd door dagvoorzitter Sadik Harchaoui (Chef de Mission SchuldenlabNL). Wat zijn hun ervaringen met schuldenproblematiek en de tools die NCFG biedt? En waar lopen ze tegenaan?

Caroline Princen (CEO Nuts Groep/Budget Thuis) zag in de afgelopen twee jaar het aantal huishoudens met financiële problemen fors toenemen. 'Veel schulden, veel stress. De gesprekken in het callcenter waren vaak heftig.' Budget Thuis stuurde een groot aantal mensen door naar het Noodfonds Energie voor financiële hulp bij het betalen van de energierekening. Princen: 'Vroegsignalering is belangrijk; Budget Thuis neemt al na een of twee maanden betaalachterstand contact op. 'Er is veel schaamte', weet Princen, 'Maar het gesprek -laagdrempelig- aangaan, helpt.'

PostNL richtte al eerder een stichting op om medewerkers met geldzorgen te helpen. In samenwerking met de HR-afdeling werden medewerkers benaderd die te maken kregen met loonbeslag: stonden zij open voor hulp vanuit de stichting? De pilot werd een succes: bijna 50% van deze groep reageerde positief. Erna Jie (manager Personeelsvereniging POST NL) 'Die mensen konden we dus proactief helpen. Niet iedereen durft om hulp te vragen. En ja zeggen, is makkelijker dan zelf de telefoon oppakken.' De stichting werkt daarnaast samen met Menzis. Deze zorgverzekeraar stuurt PostNL-medewerkers die een betalingsherinnering krijgen meteen ook de folder van PV PostNL over financiële hulp.

CSU ontwikkelde, in samenwerking met het Nibud, de WerkUrenBerekenaar: een calculator waarmee medewerkers kunnen uitrekenen wat de financiële gevolgen zijn als ze meer of minder uren gaan werken. 'Mensen staan best open voor die extra uren', weet HR-directeur Alië ten Have. 'Maar ze zijn terughoudend, bang om hun toeslagen te verliezen. Deze tool neemt die drempel weg.'

CSU is vanaf het begin partner van de NCFG. 'Awareness is en blijft belangrijk, ook binnen dit netwerk', vindt ten Have. 'Met elkaar blijven zoeken om het meer naar de preventiekant te krijgen in plaats van problemen op te lossen. En het onder de aandacht blijven brengen, want het is nooit klaar.'

Ook bij overheidsorganisaties zijn geldzorgen onder het personeel aan de orde van de dag. 'Uit fliptspeilingen blijkt dat 48% van onze medewerkers zich zorgen maakt', vertelt Petra van Beek, coördinator personeelsbeleid bij de Nationale Politie. 'We beschikken over allerlei interventies, die

staan onder andere op ons intranet. Maar het is lastig om mensen aan te zetten tot actie. Er zou meer gebruik van gemaakt kunnen worden.'

Bij de SVB zien ze vooral een enorme schaamte. Diana Starmans (Raad van Bestuur): 'Niet alleen bij onze klanten, maar ook onder onze medewerkers. Als je dagelijks mensen aan de telefoon hebt die leven van een uitkering, dan denk je al snel: ik heb een baan, hoe kan het dan dat ik financiële problemen heb? We moeten investeren in een cultuur waarin dit soort zaken bespreekbaar worden. We trainen leidinggevenden hier ook op.'

Bij de Gemeente Amsterdam hebben ze al aardig wat stappen gezet op het gebied van financiële fitheid. Hester van Buren, wethouder P&O: 'We sluiten ons vooral aan bij de NCFG om te onderzoeken wat er nog meer mogelijk is, met name op het gebied van preventie. Ik heb al hele interessante dingen gehoord over vroegsignalering, bijvoorbeeld dat je een seintje krijgt als de zorgverzekering niet wordt betaald. Ik wil heel graag horen hoe we deze interventies met elkaar kunnen delen.'

Mooi resultaat van deze actiebijeenkomst is dat zowel Budget Thuis als de Gemeente Amsterdam zich aansluiten als partner bij de NCFG!

Lancering Nationale Actieagenda

Na de interviews is het tijd om de voorzittershamer (letterlijk) over te dragen. Peter Jacobs, CEO ING Nederland, wijst op de ambitieuze doelstellingen van NCFG: 50% minder huishoudens die in armoede leven, problematische schulden of betalingsachterstanden hebben en niet beschikken over een spaarbuffer of verzekering. En: 1 miljoen jongeren (12-25) een financiële educatie.

‘De klok tikt’, waarschuwt de kersverse voorzitter. ‘We hebben nog zes jaar. Er moet een tandje bij, als we dit willen halen. We moeten concreter worden: wat gaan we precies doen, en welke impact kunnen we meten? Data zijn daarbij ongelooflijk belangrijk!’ Jacobs wil ook meer commitment zien en nodigt de aanwezigen uit om de uitgedeelde stickers te plakken bij hun favoriete initiatieven.

Financieel fitte klanten: het bancaire perspectief

Banken, zorgverzekeraars en nutsbedrijven kunnen, naast hun eigen personeelsleden, miljoenen klanten benaderen. Een mooie manier om het bereik en de impact van de NCFG te vergroten. De Nederlandse Vereniging van Banken heeft hiertoe een perspectief uitgewerkt. Directielid Annemein Kolk: ‘Het bereik dat we hebben bij onze klanten is enorm; ieder huishouden heeft minimaal één bankrekening. In ons jaarprogramma voor 2024 staat het onderwerp financiële gezondheid met stip op nummer 1. We doen daar al heel veel aan, met initiatieven als de Schuldhulprouwe en het educatieve project Bank voor de klas.’

Maar er kan nog veel meer. Kolk noemt thema's als sociaal incasseren en de onderbenutting van sociale voorzieningen. ‘We zien bijvoorbeeld als bank dat iemand een toeslag krijgt. De kans is dan groot dat die persoon ook in aanmerking komt voor een andere toeslag. Daar zouden we dan op kunnen wijzen.’ Wel voegt ze eraan toe dat issues als privacywetgeving en AGV deze ontwikkeling in de weg staan. ‘We

hopen dat we dat met elkaar kunnen oplossen, want als banken kunnen we een enorme impact maken.'

Achterliggende oorzaak

Demissionair minister Carola Schouten vraagt in haar toespraak aandacht voor de achterliggende oorzaken van financiële problemen: 'We weten dat veel mensen in de schulden zitten. Maar weten we ook waarom?' Dit kan een belangrijke verdiepingsslag zijn, denkt de minister. 'Budgetteren is misschien niet altijd de juiste aanpak als iemand ziek is of in een echtscheiding zit. Als je weet wat er speelt, kun je gerichtere adviezen geven. Het gaat verder dan alleen het financiële aspect.'

Ook pleit de minister ervoor om doelgroepen zelf te betrekken bij de aanpak, dus niet voor maar met hen mogelijkheden te ontwikkelen. 'Er zijn dus nog veel uitdagingen', besluit ze.

Koningin Máxima heeft het laatste woord. 'Het is een droom dat zoveel bedrijven hier zijn, ik ben blij dat we er niet alleen voor staan. Ik hoop dat jullie elkaar blijven inspireren. Het is een veelkoppig monster, dus ik wens jullie veel doorzettingsvermogen.'

'Enorm inspirerend'

Hiermee is een einde gekomen aan het plenaire gedeelte. Tijdens de aansluitende netwerklunch klinken er veel enthousiaste reacties. 'Enorm inspirerend', vond Mahshid Borghei (Expert Health KLM) de actiebijeenkomst. 'Ik heb veel goede ideeën gehoord, nieuwe aanlegroutes. Bijvoorbeeld die tip over de samenwerking met de collectieve zorgverzekeraar. Dat doen we al wel, maar nog niet op dit gebied. Het lijkt me interessant om te onderzoeken hoe we dat kunnen gebruiken in het beter vormgeven van het proces.'

Mohamed Bouker van Deloitte is zeer te spreken over de ambities van de NCFG: 'Het doel, om armoede met 50% terug te dringen, volgens mij gaat dat gewoon lukken. Als je kijkt naar alle initiatieven die we hebben, de energie; daar ben ik heel positief over. En er is een sterke drive bij de werkgevers. De aandacht die ze hebben voor hun werknemers, dat is het allerbelangrijkst.'